

Стала економіка

УДК: 338.48:338.43 (579.8)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18493292>

**Теоретико-методичні аспекти економічного регулювання розвитку
екологічного туризму**

Дубовіч Іон Андрійович,

кандидат географічних наук, спеціаліст з міжнародного права, професор,
завідувач кафедри економіки, туризму та рекреації Національного
лісотехнічного університету України, м. Львів, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-3719-7957>

Джус Орест Романович,

аспірант кафедри економіки, туризму та рекреації Національного
лісотехнічного університету України, м. Львів, Україна,
<https://orcid.org/0009-0000-8080-409X>

Прийнято: 18.01.2026 | Опубліковано: 31.01.2026

***Анотація.** В умовах посилення еколого-економічних викликів та зростання антропогенного навантаження на природні екосистеми актуалізується проблема розвитку екологічного туризму як важливого напрямку стійкого соціально-економічного розвитку. Водночас недостатня ефективність механізмів економічного регулювання, обмеженість фінансових стимулів і неузгодженість інтересів держави, бізнесу та місцевих громад стримують його потенціал. Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування та вдосконалення системи економічного*

регулювання розвитку екологічного туризму з метою забезпечення балансу між економічною ефективністю, екологічною безпекою та соціальною відповідальністю.

Розкрито теоретико-методичні засади економічного регулювання розвитку екологічного туризму в умовах сучасних соціально-економічних трансформацій. Обґрунтовано, що екологічний туризм є перспективним напрямом сталого розвитку, оскільки поєднує економічну ефективність, збереження природного середовища та підвищення добробуту місцевого населення. Наголошено на ролі екологічного туризму у стимулюванні зайнятості, наповненні місцевих бюджетів, зменшенні територіальних диспропорцій та активізації регіонального розвитку, особливо в регіонах із високим природно-рекреаційним потенціалом. Підкреслено, що без належного економічного регулювання інтенсифікація туристичної діяльності може призводити до деградації екосистем, перевантаження природних територій та загострення екологічних проблем. Визначено, що теоретико-методичною основою економічного регулювання розвитку екологічного туризму є концепції сталого розвитку, екологічної економіки та економіко-правового регулювання. Розкрито сутність концепції сталого розвитку, відповідно до якої туристична діяльність повинна задовольняти потреби сучасного суспільства без шкоди для відтворення природних ресурсів та якості життя майбутніх поколінь. Акцентовано увагу на принципах раціонального природокористування, оптимізації туристичних потоків, зниження антропогенного навантаження, збереження біорізноманіття та формування екологічної свідомості учасників туристичного ринку. Відповідно до принципів екологічної економіки, природні ресурси розглянуто як обмежений і стратегічно важливий чинник розвитку, що потребує інтеграції екологічних факторів у систему економічних рішень. Охарактеризовано основні інструменти економічного регулювання розвитку екологічного туризму,

зокрема податкові стимули, екологічні платежі, субсидії, грантові програми, інвестиційні підтримки та механізми державно-приватного партнерства. Звернено увагу на ефективний розвиток екологічного туризму, що є можливий за умови поєднання ринкових механізмів і державного регулювання, формування дієвої нормативно-правової бази та узгодження економічних інтересів суб'єктів господарювання з вимогами охорони довкілля. Обґрунтовано, що реалізація визначених теоретико-методичних засад економічного регулювання розвитку екологічного туризму сприятиме сталому розвитку туристичних регіонів, підвищенню їх конкурентоспроможності та збереженню природно-ресурсного потенціалу. Запропоновано сутність та зміст поняття «тривалий розвиток» і «тривалий розвиток туризму».

Ключові слова: тривалий розвиток, економічне регулювання, екологічний туризм, біорізноманіття, економіко-правове регулювання, навколишнє природне середовище.

Theoretical and methodological aspects of economic regulation of the development of ecological tourism

Ion Dubovich,

PhD in Geographical Sciences, Specialist in International Law, Professor, Head of the Department of Economics, Tourism and Recreation, Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-3719-7957>

Orest Dzhus,

Postgraduate student at the Department of Economics, Tourism and Recreation, Ukrainian National Forestry University, Lviv, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0000-8080-409X>

Abstract. *In the context of increasing ecological and economic challenges and increasing anthropogenic pressure on natural ecosystems, the problem of developing ecological tourism as an important direction of sustainable socio-economic development is becoming more urgent. At the same time, the insufficient effectiveness of economic regulation mechanisms, limited financial incentives and the inconsistency of the interests of the state, business and local communities restrain its potential. This necessitates the scientific substantiation and improvement of the system of economic regulation of the development of ecological tourism in order to ensure a balance between economic efficiency, environmental safety and social responsibility.*

The theoretical and methodological principles of economic regulation of the development of ecological tourism in the conditions of modern socio-economic transformations are revealed. It is substantiated that ecological tourism is a promising direction of sustainable development, as it combines economic efficiency, preservation of the natural environment and improvement of the well-being of the local population. The role of ecological tourism in stimulating employment, filling local budgets, reducing territorial disparities and activating regional development is emphasized, especially in regions with high natural and recreational potential. It is emphasized that without proper economic regulation, the intensification of tourist activity can lead to the degradation of ecosystems, overloading of natural areas and aggravation of environmental problems. It is determined that the theoretical and methodological basis of economic regulation of the development of ecological tourism is the concepts of sustainable development, ecological economics and economic and legal regulation. The essence of the concept of sustainable development is revealed, according to which tourism activities should meet the needs of modern society without harming the reproduction of natural resources and the quality of life of future generations. The emphasis is on the principles of rational use of nature, optimization of tourist flows, reduction of anthropogenic load,

preservation of biodiversity and formation of environmental awareness of participants in the tourism market. In accordance with the principles of ecological economics, natural resources are considered as a limited and strategically important factor of development, which requires the integration of environmental factors into the system of economic decisions. The main instruments of economic regulation of the development of ecological tourism are characterized, in particular tax incentives, environmental payments, subsidies, grant programs, investment support and mechanisms of public-private partnership. Attention is drawn to the effective development of ecological tourism, which is possible under the condition of combining market mechanisms and state regulation, forming an effective regulatory framework and harmonizing the economic interests of business entities with the requirements of environmental protection. It is substantiated that the implementation of certain theoretical and methodological principles of economic regulation of the development of ecological tourism will contribute to the sustainable development of tourist regions, increasing their competitiveness and preserving natural resource potential. The essence and content of the concepts of "sustainable development" and "sustainable development of tourism" are proposed.

Keywords: *long-term development, economic regulation, ecological tourism, biodiversity, economic and legal regulation, environment.*

Постановка проблеми. В умовах сучасної соціально-економічної та правової нестабільності, загострення еколого-економічних викликів, зростання антропогенного навантаження на екосистеми України та посилення вимог до практичної реалізації концепції сталого розвитку особливої актуальності набуває питання формування й розвиток екологічного туризму. Екологічний туризм розглядається не лише як перспективний напрям туристичної діяльності, але й як ефективний інструмент збереження природних ресурсів та соціально-економічного розвитку. Водночас його

розвиток часто відбувається фрагментарно, без належного економічного обґрунтування та системної державної підтримки.

В наш час, спостерігається недостатня ефективність існуючих механізмів економічного регулювання розвитку екологічного туризму, що проявляється у слабкій мотивації суб'єктів господарювання до впровадження екологічно відповідальних практик, обмеженому залученні інвестицій, недосконалості фінансово-економічних стимулів та неузгодженості інтересів держави, бізнесу й місцевих громад. Крім того, відсутність комплексного підходу до використання економічних інструментів призводить до нераціонального використання природних ресурсів і зниження конкурентоспроможності екологічно-туристичних продуктів.

У зв'язку з наведеним виникає потреба в науковому вивченні, обґрунтуванні та вдосконаленні системи економічного регулювання розвитку екологічного туризму, яка б забезпечувала баланс між економічною ефективністю, екологічною безпекою та соціальною відповідальністю. Саме вирішення зазначених проблем є необхідною умовою для сталого розвитку екологічного туризму та підвищення його ролі в національній економіці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження у сфері формування та функціонування екологічного туризму здійснюються як вітчизняними, так і зарубіжними вченими. Сучасний стан екологічного туризму в Україні, основні проблеми та перспективи його розвитку, зокрема вплив туристичної діяльності на природні комплекси й умови післявоєнного відновлення, висвітлено у наукових працях І. В. Замули та Д. Р. Кирилюка [5]. Питання сучасних тенденцій і заходів, що сприяють соціально-економічному розвитку територій та функціонуванню екологічного туризму в умовах воєнного стану та в післявоєнний період, розглянуто у дослідженнях О.І. Табенської та А. М. Прилуцького [9]. Всебічний огляд сучасного стану, проблем і перспектив сталого розвитку туризму в Україні, висвітлюючи

теоретичні підходи, практичні рекомендації та значення екологічних практик проаналізовано у працях І.П. Соловія та співавторів [8]. Теоретичний аналіз і значення екологічного туризму, а також правові, організаційні й практичні аспекти його розвитку в Україні в сучасних умовах висвітлено в працях В.Л. Остропольського [7]. Тенденції розвитку екологічного туризму у світовому масштабі знайшли відображення у працях зарубіжних науковців, зокрема М. Honey, В. Steck та інших [10]. Водночас, незважаючи на значний науковий доробок, який сформував ґрунтовну теоретико-методичну основу дослідження та дозволив окреслити ключові проблемні аспекти екологічного туризму, питання сучасних механізмів економічного регулювання розвитку екологічного туризму залишаються недостатньо опрацьованими, що зумовлює актуальність подальших наукових досліджень у цьому напрямі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Економічне регулювання розвитку екологічного туризму – це цілеспрямована система економічних механізмів, інструментів і важелів, за допомогою яких органи державної влади та інші зацікавлені сторони впливають на процеси формування й функціонування екологічного туризму. Таке регулювання спрямоване на реалізацію принципів сталого розвитку, ефективне та раціональне використання природно-рекреаційних ресурсів, охорону навколишнього природного середовища, а також на узгодження екологічних, економічних і соціальних інтересів. Поняття економічного регулювання розвитку екологічного туризму включає: сукупність фінансово-економічних інструментів, таких як податки, пільги, збори, субсидії, гранти, інвестиційні стимули тощо; механізми ціноутворення та встановлення плати за користування природно-рекреаційних ресурсів і територій; заходи державної підтримки та інвестиційну політику щодо розвитку еколого-туристичної інфраструктури; економічні стимули та обмеження, спрямовані на зменшення негативного впливу туристичної діяльності на довкілля; механізми

перерозподілу доходів, зокрема на користь місцевих громад і фінансування природоохоронних заходів та ін. У підсумку економічне регулювання розвитку екологічного туризму можна визначити як цілеспрямований вплив на економічні умови функціонування суб'єктів екологічного туризму, який забезпечує баланс між економічними вигодами, збереженням природного середовища та соціальними інтересами.

У сучасних соціально-економіко-правових умовах екологічний туризм виступає одним із найбільш перспективних напрямів сталого розвитку [1; 3] багатьох регіонів не лише України, а й інших держав. Це зумовлено тим, що екологічний туризм забезпечує збалансоване поєднання економічної вигоди, охорони навколишнього природного середовища та підвищення рівня добробуту місцевого населення. Його розвиток сприяє активізації соціально-економічних процесів на регіональному рівні, розширенню зайнятості, зростанню доходів місцевих бюджетів, а також зменшенню територіальних диспропорцій соціально-економічного розвитку.

Особливе значення екологічного туризму полягає в тому, що він створює можливості стійкого соціально-економічного розвитку для регіонів із високим природно-рекреаційним потенціалом, у яких розвиток традиційних видів господарської діяльності є обмеженим або екологічно небезпечним. Водночас інтенсифікація туристичної діяльності за відсутності належного економіко-правового регулювання може призводити до перевантаження екосистем, деградації природних ландшафтів, виснаження природних ресурсів та загострення еколого-економічних проблем [1]. Саме це зумовлює необхідність цілеспрямованого економічного регулювання розвитку екологічного туризму, яке має базуватися на науково обґрунтованих теоретико-методичних положеннях і враховувати специфіку взаємодії господарської діяльності з природним середовищем.

Теоретико-методичну основу економічного регулювання розвитку екологічного туризму становлять концепції сталого розвитку, екологічної економіки та економіко-правового регулювання, які в сукупності забезпечують комплексний підхід до розвитку туристичної сфери [2; 3]. Відповідно до концепції сталого розвитку туристична діяльність повинна задовольняти рекреаційні, культурні та економічні потреби суспільства без загрози для відтворення природних ресурсів і якості життя майбутніх поколінь. Реалізація такого підходу передбачає дотримання принципів раціонального використання природних ресурсів, оптимізацію туристичних потоків, зменшення антропогенного навантаження на екосистеми, збереження біорізноманіття, а також формування екологічної свідомості та відповідальної поведінки суб'єктів туристичного ринку, зокрема туристів, підприємців, місцевих громад і органів державної влади.

Разом із тим, впровадження цих принципів суттєво ускладнюється впливом зовнішніх і внутрішніх дестабілізаційних чинників, що зумовлює підвищену вразливість екологічного туризму до кризових явищ. Екологічний туризм характеризується високою вразливістю до різноманітних кризових явищ, зокрема природних катаклізмів, епідеміологічних загроз, економічних, соціальних і політичних криз, а також воєнних конфліктів. Такі чинники спричиняють внутрішню нестабільність у країні та суттєво стримують розвиток екологічного туризму. Показовим прикладом є ситуація в Україні після початку повномасштабної війни Росії проти України (24.02.2022 р.), коли туристична галузь загалом опинилася в умовах масштабної кризи: значна кількість туристичних підприємств тимчасово припинила діяльність або змінила її напрям, а готелі, санаторно-курортні й туристичні заклади були переорієнтовані на розміщення внутрішньо переміщених осіб [7].

Відповідно до принципів екологічної економіки природні ресурси розглядаються як обмежений і водночас стратегічно важливий компонент

економічної системи, що потребує ефективного управління, постійного контролю та відтворення [1; 11]. Такий підхід акцентує увагу на необхідності інтеграції екологічних чинників у процесі прийняття еколого-економічних рішень. У цьому контексті економічне регулювання розвитку екологічного туризму спрямоване на внутрішнє врахування екологічних витрат у господарській діяльності, запобігання негативним зовнішнім ефектам і стимулювання впровадження екологічно безпечних та ресурсозберігаючих форм туристичного бізнесу. До основних інструментів такого регулювання належать податкові стимули для суб'єктів екологічного туризму, екологічні платежі й збори, державні субсидії, грантові та цільові програми інвестиційної підтримки, а також механізми державно-приватного партнерства у розвитку туристичної інфраструктури й охороні природних територій.

У сучасних умовах дедалі виразнішим стає протиріччя між зростаючим туристичним попитом і необхідністю раціонального використання туристичних ресурсів. У відповідь на це формується екологічний туризм, основними цілями якого є мінімізація негативного впливу на довкілля, підвищення рівня екологічної культури населення, гармонізація взаємодії людини з природним середовищем, а також формування особистої відповідальності за його збереження. Розвиток екологічного туризму сприяє залученню широкого кола учасників до розв'язання природоохоронних проблем і створює умови для їх безпосереднього спостереження та наукового вивчення [9; 10]. Водночас ефективна реалізація цих цілей потребує належного економічного регулювання розвитку екологічного туризму, що зумовлює необхідність поєднання ринкових механізмів із інструментами державного впливу.

Важливим теоретико-методичним аспектом економічного регулювання розвитку екологічного туризму є поєднання ринкових механізмів з інструментами державного впливу. Ринкові важелі забезпечують ефективний

розподіл ресурсів, розвиток конкуренції, підвищення якості туристичних послуг та орієнтацію на потреби споживачів. Водночас держава виконує функції стратегічного еколого-економічного планування, координації діяльності суб'єктів туристичного ринку, контролю за дотриманням екологічних стандартів і коригування можливих ринкових диспропорцій. Особливого значення набуває формування дієвої економіко-правової бази, яка регламентує діяльність у сфері екологічного туризму, визначає допустимі межі використання природних ресурсів, встановлює екологічні стандарти та обмеження, а також забезпечує узгодження економічних інтересів суб'єктів господарювання з вимогами охорони навколишнього природного середовища [5; 6].

Отже, теоретико-методичні основи економічного регулювання розвитку екологічного туризму ґрунтуються на комплексному міждисциплінарному підході, що інтегрує екологічні, економічні та соціальні складові розвитку територій. Послідовна реалізація зазначених засад створює передумови для сталого розвитку туристичних регіонів, підвищення їх інвестиційної привабливості, формування конкурентоспроможного туристичного продукту, ефективного використання природно-ресурсного потенціалу та його збереження для наступних поколінь [8].

Водночас, враховуючи наукові дискусії щодо поняття та сутності сталого розвитку, а також його відповідності англomовному терміну «sustainable development», доцільніше використовувати термін «тривалий розвиток» замість «сталого розвитку». На нашу думку, термін «тривалий розвиток» точніше відображає суть поняття «sustainable development».

Варто зазначити, що поняття «тривалий розвиток» часто зустрічається в іноземній літературі [12; 13; 14; 15].

Уважаємо, що «тривалий розвиток» можна визначити як цілеспрямований, збалансований і системний процес поступових та

адаптивних змін у соціальній, екологічній і економічній сферах, спрямований на забезпечення їхньої довготривалої життєздатності, здатності до відновлення і трансформації в умовах криз, невизначеності та інших викликів, із збереженням базових цінностей, функцій і сенсу існування в довгостроковій перспективі людства.

Беручи до уваги сутність та зміст поняття «тривалий розвиток», можна визначити сутність і зміст поняття «тривалий розвиток туризму».

На нашу думку «тривалий розвиток туризму» – це довгостроковий цілеспрямований, збалансований та системний процес поступових і адаптивних змін у туристичній сфері, що охоплює соціальні, екологічні, економічні та культурні аспекти. Він спрямований на забезпечення довгострокової життєздатності та здатності до відновлення туристичних ресурсів, інфраструктури і громад в умовах криз, невизначеності та інших викликів. Такий підхід передбачає збереження основних цінностей, культурної спадщини, природно-рекреаційних ресурсів, а також якості життя місцевих спільнот, одночасно забезпечуючи стійкий розвиток туризму, громад і економіки в довгостроковій перспективі.

Визначення сутності «тривалого розвитку туризму» дозволяє перейти від загальних концептуальних положень до конкретних механізмів і підходів його реалізації. Для системного аналізу та ефективного впровадження принципів тривалого розвитку туризму доцільно виділити основні теоретико-методичні аспекти економічного регулювання розвитку екологічного туризму, що представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Основні положення теоретико-методичних аспектів економічного регулювання розвитку екологічного туризму

Концептуальний аспект	Сутнісна характеристика
Сутність економічного	Цілеспрямована система економічних механізмів, інструментів і важелів впливу держави та зацікавлених сторін на формування і

регулювання розвитку екологічного туризму	функціонування екологічного туризму з метою узгодження економічних, екологічних і соціальних інтересів.
Мета	Забезпечення балансу між економічними вигодами туристичної діяльності, раціональним використанням природно-рекреаційних ресурсів, охороною довкілля та підвищенням добробуту місцевого населення.
Основні інструменти	Податки, пільги, збори, субсидії, гранти, інвестиційні стимули; плата за користування природними ресурсами; державна підтримка еколого-туристичної інфраструктури; екологічні обмеження; механізми перерозподілу доходів на користь місцевих громад і природоохоронних заходів
Теоретико-методична база	Концепції тривалого розвитку, екологічної економіки та економіко-правового регулювання, що забезпечують комплексний міждисциплінарний підхід до розвитку екологічного туризму.
Роль екологічного туризму	Перспективний напрям розвитку регіонів із високим природно-рекреаційним потенціалом; сприяє зайнятості, зростанню доходів місцевих бюджетів, зменшенню територіальних диспропорцій та активізації соціально-економічних процесів
Основні ризики	Перевантаження екосистем, деградація природних ландшафтів, виснаження ресурсів і загострення еколого-економічних проблем за відсутності належного економіко-правового регулювання.
Поєднання механізмів	Ринкові механізми забезпечують ефективність і конкуренцію, тоді як держава здійснює стратегічне планування, координацію, контроль екологічних стандартів і коригування ринкових диспропорцій.
Тривалий розвиток туризму	Довгостроковий, цілеспрямований, збалансований і системний процес адаптивних змін у туристичній сфері, спрямований на збереження природних та культурних ресурсів, підвищення життєздатності громад і стійкий розвиток туризму в умовах криз та невизначеності.

Взаємодію економічних інструментів регулювання з основними суб'єктами екологічного туризму схематично наведено на рисунку 1.

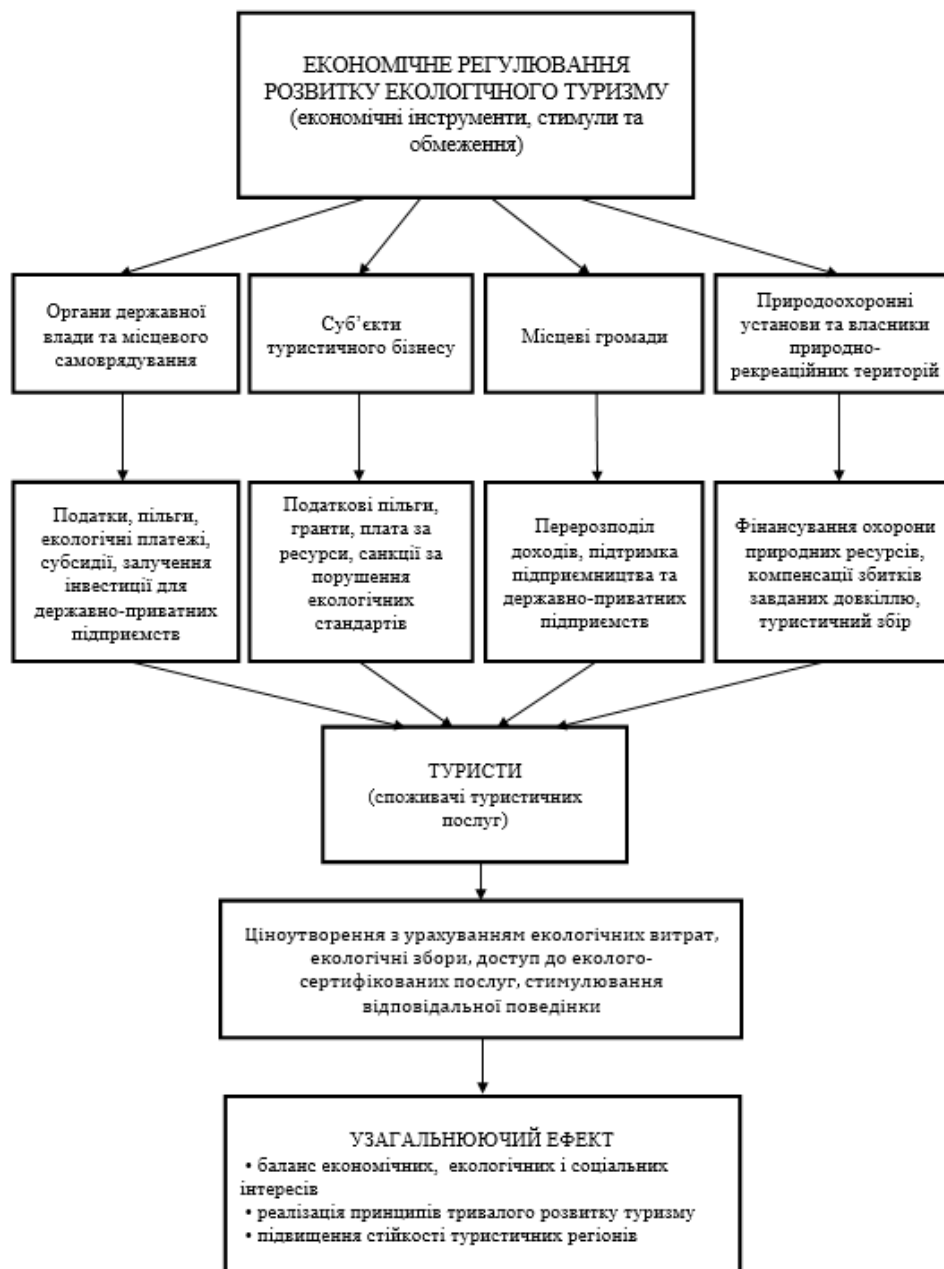

Рисунок 1. Взаємодія економічних інструментів регулювання з основними суб'єктами екологічного туризму

Джерело: розроблено авторами

Висновки та перспективи подальших досліджень

1. Тривалий розвиток туризму визначено як системний процес поступових та адаптивних змін, спрямованих на забезпечення довгострокової життєздатності туристичної сфери, її стійкості до кризових і нестабільних

умов, а також збереження природної та культурної спадщини і якості життя місцевого населення. Реалізація принципів тривалого розвитку сприяє підвищенню конкурентоспроможності туристичних регіонів та формуванню екологічно відповідальної моделі господарювання.

2. Економічне регулювання розвитку екологічного туризму є цілісною та цілеспрямованою системою механізмів, інструментів і важелів впливу, за допомогою яких держава та зацікавлені сторони формують умови функціонування туристичної сфери. Основною метою такого регулювання є досягнення збалансованого поєднання економічних вигод, збереження природного середовища та врахування соціальних інтересів місцевих громад.

3. Теоретико-методичною основою економічного регулювання екологічного туризму виступають концепції тривалого розвитку, екологічної економіки та економіко-правового регулювання, які забезпечують комплексний міждисциплінарний підхід до вирішення еколого-економічних проблем.

4. Екологічний туризм розглядається як важливий чинник соціально-економічного розвитку регіонів, що сприяє зростанню зайнятості, доходів місцевих громад, наповненню бюджетів і розвитку туристичної інфраструктури.

5. Відсутність або недостатність економічного регулювання може призводити до перевантаження екосистем, деградації природних ресурсів та загострення еколого-економічної системи.

6. Ефективне економічне регулювання розвитку екологічного туризму має базуватися на використанні податкових і фінансових стимулів, субсидій, грантів, екологічних платежів, інвестиційної підтримки та механізмів державно-приватного партнерства.

7. Екологічний туризм сприяє соціально-економічному розвитку регіонів, збільшуючи зайнятість, доходи місцевих громад і бюджетів, а також стимулює розвиток туристичної інфраструктури.

8. Поєднання ринкових механізмів з економіко-правовим регулюванням забезпечує раціональний розподіл ресурсів, дотримання екологічних стандартів та узгодження інтересів суб'єктів туристичної діяльності з вимогами охорони довкілля.

9. Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язати з розробленням методичних підходів до оцінювання ефективності економічних інструментів регулювання екологічного туризму, удосконаленням механізмів державно-приватного партнерства, а також аналізом зарубіжного досвіду впровадження моделей тривалого розвитку туризму з урахуванням можливостей їх адаптації до національних та регіональних умов.

Список використаних джерел

1. Екологічна економіка : інструмент реалізації концепції сталого розвитку / І.А. Дубовіч та ін. *Наукові праці Лісівничої академії наук України*. 2021. Випуск 23. С. 117-129. DOI: <https://doi.org/10.15421/412133>
2. Сучасні теоретико-методичні та економіко-правові проблеми імплементації концепції сталого розвитку туризму і рекреації в Україні / І.А. Дубовіч та ін. *Наукові праці Лісівничої академії наук України*. 2024. Випуск 27. С. 139-149. DOI: <https://doi.org/10.15421/412421>.
3. Особливості практичної реалізації концепції сталого розвитку туризму і рекреації в Україні: актуальні економіко-правові виклики й стратегічні перспективні напрями / І.А. Дубовіч та ін. *Сталий розвиток економіки*. – 2025, 6 (57). – С. 615-622. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-85>.

4. Закон України «Про туризм» (від 15.09.1995 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 23.01.2026).

5. Замула І.В., Кирилюк Д.Р. Розвиток екологічного туризму в Україні. Економіка, управління та адміністрування. 2023. Випуск № 2 (104). С. 3-9. DOI: [https://doi.org/10.26642/jen-2023-2\(104\)-3-9](https://doi.org/10.26642/jen-2023-2(104)-3-9).

6. Миронов Ю.Б., Пугачов М.І., Корінець Р.Я. Інноваційні напрямки управління екологічним туризмом в Україні в контексті сталого розвитку. Все про туризм. Інфраструктура ринку. 2024. Вип.77. С.128-134. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/myronov89.htm

7. Остропольський В.Л. Правове забезпечення розвитку екологічного туризму в Україні: сучасний стан та перспективи. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право. 2025. Випуск 89: частина 2. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.89.2.44>

8. Соловій І.П., Адамовський О.М., Дубовіч І.А. Сталий туризм: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні. Економіка та суспільство / Електронний журнал. 2023. Випуск № 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-79>

9. Табенська О.І., Прилуцький А.М. Проблеми та перспективи розвитку екологічного туризму в Україні. Економіка та суспільство. 2023. Випуск 51, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-37>.

10. Birgit Steck. Sustainable Tourism as a Development Option. Practical Guide for Local Planners, Developers and Decision Makers. Eschborn: Federal Ministry for Economic Cooperation and Development, 1999. URL: <https://www.meso-nrw.de/toolkit/Downloads/csd-7.pdf> (date of access: 22.11.2025).

11. Tourism Satellite Accounts in Europe 2023 edition.
URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/7870049/16527548/KS-FT-22-011-EN-N.pdf> (date of access: 23.11.2025).
12. Marcela-Cornelia Danu, Elena Nechita, Liliana Rozemarie Manea. The role of the urban environment in implementing the circular economy in Romania. Studies and Scientific Researches. Economics Edition, No 21, 2015. URL: <https://lnk.ua/J4PbMbQVz> (date of access: 26.11.2025).
13. Daniela Antonescu, Raluca-Mirela Antonescu. Dezvoltarea durabila a agro-turismului in Uniunea European si in Romania. Institute of National Economy, 2015. P. 119-128. URL: https://mpira.ub.uni-muenchen.de/56653/1/MPRA_paper_56653.pdf (date of access: 26.11.2025).
14. Roncea Adrian Nicolae. Dezvoltarea durabilă a turismului românesc. Ecostudent – Revistă de cercetare științifică a studenților economiști, Nr. 11/2018. P. 34-42. URL: https://www.utgjiu.ro/ecostudent/ecostudent/pdf/2018-11/05_.pdf (date of access: 26.11.2025).
15. Comercializarea vacanțelor în ariile naturale protejate – formă a dezvoltării durabile în turism / Rodica Minciu și coautori. Contribuția activității comerciale la dezvoltarea durabilă AE, Vol XII • Nr. 27 • Februarie 2010. P. 84-99. URL: https://www.amfiteatru-economic.ro/temp/Articol_931.pdf (date of access: 26.11.2025).